

Наша П'ЯТНИЦЯ, 12 січня '18 ГРОМАДА

Стартувала реєстрація для участі у пробному ЗНО

Дев'ятого січня в Україні стартувала реєстрація для участі в пробному Зовнішньому незалежному тестуванні – 2018 (ЗНО), яка триватиме до кінця місяця. Про це повідомив Український центр оцінювання якості освіти.

Зареєструватися для участі в пробному тестуванні можна буде до 31 січня.

Здати пробне ЗНО з української мови можна 24 березня, а з історії України, математики, біології, географії, фізики, хімії, англійської, іспанської, німецької, французької мов – 31 березня.

Треба знати, що участь у пробному Зовнішньому незалежному тестуванні в 2018 році є платною.

Став відомий і графік проведення Зовнішнього незалежного тестування нинішнього року. Майбутні абітурієнти проведуть його з 22 травня по 13 червня.

Хороші новини

Для тих, хто не відчув поліпшення

В уряді занепокоїлися долею людей, які, маючи великий трудовий стаж, не відчули суттєвого позитивного результату для себе від минулорічної пенсійної реформи. Про це в ефірі одного з телеканалів нещодавно заявив віце-прем'єр-міністр України Павло Розенко. Йдеться про людей з 35 – 45-річним

трудовим стажем, які свого часу отримували мізерні зарплати, відповідно до яких і визначено розміри пенсій. За словами Розенка, люди не винні, що їм дуже мало платили. Посадовець запевнив, що уряд працює над тим, аби підвищити цим пенсіонерам соціалплати.

Лікарі працюватимуть за світовими стандартами

Лікарі, терапевти та педіатри у щоденній роботі мають користуватися міжнародною класифікацією первинної медичної допомоги (ICPC-2). Відповідний наказ затверджено Міністерством охорони здоров'я. Впровадження ICPC-2 із подальшим спрощенням облікових і статистичних форм є важливою складовою системної роботи МОЗу із оптимізації роботи лікарів первинної ланки, з метою побудови дійсно пацієнтоорієнтованої системи охорони здоров'я.

Зараз значну частину свого робочого часу медичні працівники первинної ланки витрачають на паперову і статистичну роботу, що обмежує їх час на потреби пацієнтів. Наступними кроками МОЗ щодо впровадження ICPC-2 у 2018 році передбачено запуск навчального онлайн-тренажера для лікарів, поширення навчальних матеріалів і їх інтеграція в медичну освіту.

Молдова без російських новин

Голова парламенту Молдови Андриан Канду, який за рішенням Конституційного суду виконує обов'язки президента, підписав закон «Про боротьбу з російською пропагандою». Закон забороняє ретрансляцію в країні російських новин та ін-

формаційно-аналітичних програм. За його порушення передбачено штрафи в розмірі від 40 до 70 тис. леїв (від 2 до 4 тис. доларів), за повторне порушення – від 70 до 100 тис. леїв (від 4 до майже 6 тис. доларів).

Вовки тут уже не заведуться

Зовсім не красили Володимирівку чагарники, які буйно розрослися при в'їзді в неї з боку Олексіївки. З цієї місцевості й розпочало наводити поряд-

док у Володимирівці комунальне підприємство «Обрій». На знімку: комунальники біля КраЗа, навантаженого гіллям з ліквідованого чагарника.

Поліна Маркідова: Питаю діда: «Антоновичу, де пальці?», а він так спокійно: «Перев'яжуй!»

Дивлячись на цю жваву, симпатичну жінку, не віриш, що вона вже п'ятдесят перший рік фельдшерує в Обознівці.

– Так і є! – всміхається Поліна Вікторівна Маркідова, – Сюди я приїхала по закінченні Кіровоградського медучилища в 1967 році.

Зізнається: мала працювати у Ведмежій Балці Устинівського району, але коли в райцентрі розпитувала, де це село, їй почали... співчувати. Вона все зрозуміла й повернулася назад. В облздоровідділі попросила дати їй інше направлення. Запропонували Обознівку, що в Кіровоградському районі.

– Я відразу погодилася, – каже, – бо Обознівку знала – там ми восени допомагали колгоспу чистити кукурудзу на току.

Її попередник змушений був залишити роботу, висловлюючись по-сучасному, через тиск мас, тобто місцевого люду. Селянам не подобалася його байдужість. Коли, наприклад, кликали до хворого, він казав: «Принесіть мені кожуха й валянки, бо в мене нема в чому вийти з хати». Якщо не приносили, то й не йшов. Люди скаржилися, писали листи, керівництво змушене було реагувати.

– Образливо: в моїй трудовій книжці всього один запис про прийом на роботу, – жартує Поліна Вікторівна. Насправді ж вона пишається цим фактом, бо має на своєму рахунку не одну сотню врятованих життів в буквальному значенні цього слова.

Не один раз виникали ситуації, коли тремтіли руки й страх паралізував волю, але найбіль-

ше, мабуть, запам'ятався перший прийом хворого. Тоді вона по-справжньому злякалася.

– Сховалася за двері й кажу санітарці Іванівні, що боюся, не знаю, що казатиму йому. А вона мені: «Зроби солідний вигляд і виходь». Я так і вчинила. Запитую діда, що сталося. Пояснює: впав з драбини. Попросив оглянути й сказати, що в нього. Оглянула. За моїм діагнозом,

зламано три ребра. Пізніше це підтвердилось.

Їхати до лікарні пацієнт відмовився. Поліна зробила так, як її навчали: обв'язала чоловіка порваними на смужки простирадлами, щоб ребра не пошкодили легені, і відпустила. Мучилася, переживала. Через місяць дід приходив, бере її руку й цілує: «Дякую, доню, мені вже добре».

Закінчення на стор. 2

Громада отримала освітні заклади

Школи та дитсадки, які знаходяться у Катеринівці, Володимирівці та Олексіївці, з початку цього року є власністю Катеринівської об'єднаної територіальної громади і підпорядковуються Катеринівській сільській раді.

Рішення про це, відгукнувшись на ініціативу Катеринівської сільради, ухвалила Кіровоградська районна рада, у віданні якої перебували ці заклади. Ось їх перелік: Катеринівська загальноосвітня школа I – III ступенів, Олексіївська загальноосвітня школа I – III ступенів, Володимирівська загальноосвітня школа I – III ступенів, Катеринів-

ський дошкільний навчальний заклад загального типу «Сонечко», Олексіївський дошкільний навчальний заклад загального типу «Колосок», Володимирівський дошкільний навчальний заклад загального типу «Малютко».

Шановна громадо!

До виконавчих органів Катеринівської сільської ради можна звертатися за такими телефонами:

30-15-47 (із соціальних питань, для замовлення довідок, характеристик та інших документів; начальник відділу Бурлак Роман Юрійович);

30-15-49, 095-713-94-63 (з питань освіти, культури; начальник відділу Циба Яна Сергіївна).

«Гаряча» телефонна лінія сільської ради – 050-482-88-85.

Виконавчий комітет Катеринівської сільської ради

«Старші хлопці мені ніколи не відмовляли в допомозі»

Олексій Коваль – з молодих працівників катеринівського рудника. Йому – двадцять вісім років. Працює Олексій на цьому підприємстві з вісімнадцяти. Починав на ГАЗ-53, потім були ЗІЛ, КраЗ.

– Улітку в кабіні КраЗа температура доходила до п'ятдесяти градусів, – пригадує чоловік. – Нелегко доводилось при ремонтах КраЗа. Деталі ж такої машини важелісні! Особливо частини ходової. Наприклад, міст. Іноді складно було розібратися, виявити причину несправності. У таких випадках я звертався по допомогу до старших хлопців,

і вони мені ніколи не відмовляли в допомозі.

З літа минулого року Коваль працює на вантажівці «Bell». Він задоволений цією машиною. І не тільки тому, що, на відміну від попередниць, вона надійна, вона ще й дуже комфортна (у кабіні є кондиціонер повітря). На ній і заробити вдається більше, ніж на КраЗі.

– Узагалі, з роботою мені пощастило, – не без задоволення каже Олексій. – Платять пристойно, ставлення начальства – добре, стосунки в колективі – краших і бажати не треба.

Віктор ІВАНЕНКО

Поліна Маркідова: Питаю діда: «Антоновичу, де пальці?», а він так спокійно: «Перев'язуй!»

Закінчення. Початок на стор. 1

– Виходить, дід на почин – це добре? – запитую.

– Так, він додав мені впевненості, я вже не губилася, хоч ситуації були різні. Уявіть: приходять чоловік без пальців на одній руці. Я ледь свідомості не втрачаю, питаю: «Антоновичу, де пальці?», а він так спокійно: «Перев'язуй!». Потім пояснює, що пальці відрізала електропилка.

Навантаження було дай Боже – понад тисячу триста чоловік. Одних дітей до року – більше тридцяти.

– Новонароджених я перевіряла кожного третього дня, дивилася, як заживає пуп, тощо. Ходила пішки, транспорту не було, – розповідає ветеран. – Нині ситуація змінилася, більше відповідальності покладається на мамок. Я провідую малечу на третій, потім десятій день, можу на двадцятий, а потім мами зобов'язані до мене їх приносити.

Чутки про надзвичайно добросовісну дівчину-фельдшера швидко облетіли всі кутки села, й селяни потягнулися до фельдшерсько-акушерського пункту. Набувався такий важливий у цій справі досвід.

Ось тобі і «старший брат»

У грудневій «розмові з народом» президент Росії Путін сказав, що росіяни й українці є одним народом. Однак, як свідчать результати опитування Левада-центру, проведеного в Росії на початку грудня 2017 року, про якісь родинні стосунки тут не йдеться, адже 29 відсотків опитаних назвали нашу країну головним своїм ворогом після США (68 відсотків). Серед «аутсайдерів» рейтингу ворогів, за версією росіян, – терористи, країни Далекого Сходу і корупція (всього по 3 відсотки). Люблять росіяни і свою владу, чиновників та олігархів («друзів Путіна»)

– Ледь не приповзає баба Фрося: «Роби що-небудь, дочко, бо нічого не бачу, не чую», – продовжує моя співрозмовниця. – Страждала на високий тиск. Колю їй магnezію – на той час єдині найкращі ліки від тиску, ніяких змін, бабі легше не стає. І тоді я відважуюся на кровопускання. Коли навчалася, викладачка Тетяна Ісаївна розповідала, що до нього треба вдаватися в крайньому випадку, коли магnezія не допомагає, і тільки в стаціонарних умовах, а не у ФАПі. Взяла шприц, увійшла у вену, відкачала один раз, другий. Баба Фрося: «Полінко, я тебе вже бачу, світ мені розвиднився». Я усвідомлювала, що ризикую, але в мене й іншого виходу не було. Тішуся, що допомогла тоді бабі Фросі, і вона ще довго топтала ряст.

Запам'яталося їй і те, як приймала перші пологи.

– О четвертій ночі хтось стукає у вікно, – розповідає Поліна Вікторівна. – Запитую, хто там. То чоловік жінки, в якій передчасно почалися перейми. Кажу йому, щоб шукав телефон і викликав швидку допомогу, а сама навпрошки, через кладовище біжу до породіллі. Бачу, дитина вже на світ проситься. Прошу зі-

гріти води, руки витираю горілкою. Прийняла дитину, зробила все, як потрібно було. Десь через півтори години приїхали медики з районної лікарні, потисли мені руку: «Молодчина, впоралася».

Її пацієнти – люди різні, кожен зі своїми особливостями, зі своїм розумінням своїх прав і обов'язків. Поселився якимось в їхньому селі один старий чоловік і відразу ж попередив фельдшера, що в нього проблеми із здоров'ям.

– Два роки, вдень і вночі, я бігала на виклики, рятувала його від смерті, – каже Поліна Вікторівна, – а коли намагалася переконати, що не можна ставити йому укол, який він просить, бо це тільки нашкодить, наслухалася таких матюків, що й досі стає не пособі, коли згадую.

Утім, вона все одно любить своїх пацієнтів. Як і свою роботу. Шкода тільки, що влада таких не помічає, не відзначає, а вони заслуговують нагород.

Її особисте життя склалося не так, як хотіла, як заслуговувала. Сьогодні тішиться дітьми, внуками, вони – її найвища нагорода...

Сергій ЧОРНИЙ

флікт на Донбасі і в Криму ще тривав. Принаймні доти, поки Путін не обереться на новий термін.

З того ж розряду – і розміщення в окупованому Криму нових комплексів С-400. Прес-секретар президента Росії Дмитро Песков заявив, що завданням цього комплексу є «вчасно виявити і при необхідності знищити повітряні об'єкти з боку України, які становлять загрози для Криму». Не більше, не менше. Тобто «старший брат», як було заведено називати росіян в радянські часи, бачить в нас ворога. На жаль.

Сергій ЧОРНИЙ

Коли відпочиватимемо в 2018 році

Згідно із календарем вихідних, підготовленим Мінсоцполітики, на українців чекають чотириденні канікули у березні, квітні, червні та грудні.

Календар свят передбачає 11 офіційних вихідних:

- 1 січня – Новий рік (понеділок);
- 7 січня – Різдво Христове, православне (неділя);
- 8 березня – Міжнародний жіночий день (четвер);
- 8 квітня – Пасха (неділя);
- 1 травня – День міжнародної солідарності трудящих (вівторок);
- 9 травня – День Перемоги (середа);
- 27 травня – Трійця (неділя);
- 28 червня – День Конституції України (четвер);
- 24 серпня – День незалежності України (п'ятниця);
- 14 жовтня – День захисника України (неділя);
- 25 грудня – Різдво Христове, католицьке (вівторок).

Утім, вихідними будуть і деякі несвятові дні у випадку, якщо офіційний вихідний випадає на суботу-неділю або вівторок чи четвер (в останньому випадку робочі дні переноситимуться на суботу).

Вихідні у березні 2018 року

Оскільки 8 березня (Міжнародний жіночий день) у 2018 році випадає на четвер, вихідним буде і п'ятниця, 9 березня. Однак, цей день доведеться відробити в суботу, 17 березня.

Вихідні у квітні 2018 року

Великдень у 2018 році в Україні випадає на 8 квітня (неділя), тож вихідний переноситься на понеділок, 9 квітня.

Крім того, вихідним буде і 30 квітня, оскільки неробочий день 1 травня випадає на вівторок. Разом із суботою-неділею українці матимуть чотири вихідні поспіль. Щоправда, 30 квітня треба буде відпрацювати в суботу, 5 травня.

Вихідні у травні 2018 року

Окрім 1 травня, вихідним буде ще й 9 травня, День перемоги (середа). Також на 28 травня (понеділок) – переноситься свято Трійці.

Вихідні у червні 2018 року

У червні українців знову чекають чотириденні канікули. День Конституції, 28 червня, випадає на четвер, тож п'ятниця, 29 червня, теж буде неробочим днем. Зате робочою буде субота, 23 червня.

Вихідні у серпні 2018 року

Додатковий вихідний у серпні буде на День незалежності, 24 серпня (п'ятниця).

Вихідні у жовтні 2018 року

Святковий день 14 жовтня, День захисника України, збігається з неділею, тож вихідний переноситься на понеділок, 15 жовтня.

Вихідні у грудні 2018 року

Католицьке Різдво у 2018 році (25 грудня) випадає на вівторок. Найімовірніше, понеділок, 24 грудня, теж буде вихідним, який доведеться відпрацювати в одну із субот.

Новий рік 2019 (1 січня) буде у вівторок. 31 грудня (понеділок) теж зроблять вихідним, однак його потрібно буде відпрацювати в суботу, 29 грудня.

З редакційної пошти

Слово про сина

Листа від жительки Обознівки Ганни Сапи отримала редакція «Нашої громади» напередодні Різдва. Ганна Михайлівна розповіла про свого сина Віктора. «Він дуже добре серце має, – пише жінка. – Хвора я, після інсульту. Син мене доглядає, а я йому, рідньому, нічим не допоможу, бо дуже болять ноги. Він і в хаті моїй приборе, і постіль мою заправить, і води з криниці принесе, і їсточку наварить, і тарілку мені до столу піднесе, і на стілець мене посадить. Хай Господь Бог йому здоров'ячка дає!»

Також дописувачка привітала працівників редакції «Нашої громади» з Різдвом, ще й побажала: «Щоб ви здорові всі були, самогонючку пили, хліб, часник і сало їли, щоб ніколи не хворіли».

Спасибі Вам, Ганно Михайлівно!

Варто знати

На нелегалах можна розоритися

Надзвичайно суворими стали в нинішньому році санкції за порушення трудового законодавства. Найбільший штраф (30 мінімальних зарплат – 111690 гривень за кожного працівника) накладається на роботодавців, які допустили до роботи працівників без оформлення трудового договору. Такий штраф доведеться заплатити і за оформлення людини на півставки, якщо вона фактично працює повний робочий день. За оформлення на роботу з порушеннями трудового законодавства 10 осіб штраф становитиме понад мільйон гривень.

Що провокує переїдання

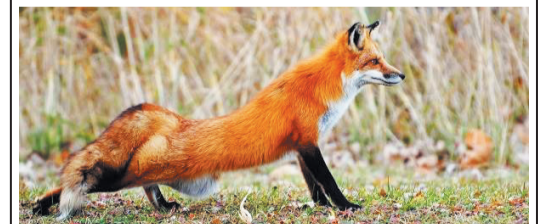
Англійські вчені пояснили, чому люди схильні до обжерливості. Тут винні кілька чинників. Перший з них – розмір порції. Чим більше їжі на тарілці, тим імовірніше, що людина все з'їсть. Іншим важливим фактором є різноманітність страв на столі. Згідно з результатами досліджень, якщо стіл «ломиться від страв», людина з'їдає в чотири рази більше.

Переїданням сприяє перегляд телевізора і читання під час прийому їжі, а також вживання алкоголю і поведінка людей, які зібрані за столом. Коли людина відволікається, вона гірше усвідомлює момент насичення, у зв'язку з чим їсть більше, пояснюють фахівці. Схоже діє й алкоголь, через який мозок із затримкою отримує сигнал про насичення. Крім того, коли людина їсть у компанії, вона несвідомо «приміряє» на себе харчові звички інших людей, прагнучи спробувати все, що подобається сусідам по столу, що також сприяє переїданню.

Щоб уникнути впливу згаданих факторів і не переїдати, слід фокусуватися винятково на їжі під час трапези, підсумували фахівці.

Лисиця була скажена

Такий висновок спеціалістів стосовно лисиці, яку нещодавно загризли собаки на приватному подвір'ї у селищі Новому (Кропивницький).

У зв'язку з цим масо ще раз попередити: сказ – небезпечне захворювання, яке передається від хворих тварин людям через укуси, пошкрябини чи слину. Як для людини, так і для тварини воно завжди закінчується смертю.

Найбільшу небезпеку несуть коти, собаки, лисиці, гризуни. Хворіють на сказ і корови, вівці, кози, коні, кролі. Незвичайна чи агресивна поведінка тварин, як домашніх, так і хижих, – майже завжди ознака хвороби. Зокрема, собаки стають дратівливими, безпричинно гавкають і нібито ловлять мух у повітрі, забуваються в темні кути, не реагують, коли їх кличуть, бояться води.

Єдиний захист від сказу – щеплення.

«На Святвечір дід давав найменшим з нас по п'ять копійок, найстаршим – по двадцять»

«Наші родичі не стерпіли нових порядків у Криму»

Першим на подвір'ї жителів Володимирівки Ісадченків, до яких я завітав незадовго до цьогогорічного Різдва, мене зустрів гавкотом невеличкий жовтий (з білим) песик.

– Гарний собачка, – похвалив я його господарці – Таїсії Миколаївни, коли вона проводила мене до будинку.

– Це – Бука, біженець з Криму, – відрекомендувала пса жінка. Звісно, мене дуже зацікавила доля хвостатого переселенця, тож розмову з Таїсією Миколаївною і її чоловіком Григорієм Васильовичем почав із запитання:

– Кажете, собака ваш – кримчанин?

– Так, з Медведєвого, це у Чорноморському районі, – пояснила жінка. – Ми туди раніш регулярно їздили. Там моя сестра Надія проживала з сім'єю. Щоразу ми привозили звідти собачку. Нам якраз такі треба – невеличкі і завзяті. Ось і Бука звідти. А як Росія загарбала Крим, то не їзимо туди, нема до кого. Сестра з чоловіком вибралися в Каховку, бо не стерпіли нових порядків в Криму. Розповідали, що їхнім селом ходять козаки з шаблями, і слова проти їм не скажи.

– Надя і її чоловік як вибиралися з Криму, то із собою майже нічого не взяли з пожитків, – доповнив дружину Григорій Васильович. – Хату і все, що в хаті було, продали. Інакше їх не випустили б звідти.

«Тоді хати мазали тільки толокою»

Далі я спробував розпитати Ісадченків про їхнє спільне життя-буття.

– Одружилися ми 1972 року, – взяла слово Таїсія Миколаївна. – Я тоді буряки копала в колгоспі, а Гриць голову возив на «бобику». З чого усе почалося? З клубу. Тоді молоді в селі було багато – не те, що тепер. Кіно крутили тричі на тиждень. Діяли гуртки, ми ставили сценки. Танцювали, співали.

– Вона співає гарно! – сказав не без гордості про свою дружи-

ну Григорій Васильович.

Як розповіли Ісадченки далі, 1973 року у них народилася перша дитина, Неля (усього ж

долю наших батьків, дідів. Мати розказувала мені такі страхиття про голодовку! Її сестра померла з голоду. Якось вона восени

Таїсія Миколаївна та Григорій Васильович Ісадченки

Бог послав їм п'ятьох діточок). У 1976-у справили новосілля в будинку, в якому живуть і тепер. Зводили житло два роки.

– Будували, як ті ластівки гніздо ліпили, – пригадала Таїсія Миколаївна. – А як стелю, стіни мазати треба було, то збирали толоку. Жінки мажуть, мужики глину подають. Тоді тільки толокою це і робилося. У цю суботу – толока в одного, в наступну – в іншого, і так далі. Кожну суботу в глині були, поки всі не побудувалися. Нічого один одному не платили. Треба було тільки обідом нагодувати людей.

«У сімдесяті роки ми зажили! А старші нам розказували про голод»

Ось що розповіла жінка про свою трудову діяльність:

– Де я тільки не робила! І на фермі – також. Три рази на день треба було біля корів попоратися. А попробуйте подоїти 21 корову! А групу первісток роздоїть! Але жінка не нарікає на долю.

– У сімдесяті роки ми вже зажили! – підкреслила вона. – Не зазнали того горя, яке випало на

пішла в місто. Мабуть, щоб розжитися на якийсь харч. Сама – слаба, голодна. Ніч застала її на Балашівці. Вона просилася до місцевих людей, але ніхто не відчинив. Так бідолаха на призьбі й померла.

Григорій Васильович розповів, що все своє життя шоферує:

– На всяких машинах працював. Усю Україну об'їздив. І на м'ясокомбінат в Донецьк свиней доставляв, і зерно возив у Західну Україну заробітчанами. Колись у наше село масово приїздили із Західної України, з Молдавії – сапальники, будівельники. Роботи в мене вистачало. Бувало, тільки повернувся з відрядження, а голова каже, щоб знову збирався в дорогу. Я й завгаром десять років був.

Як зауважив Григорій Ісадченко, і нині до нього, вже пенсіонера, звертаються, щоб допоміг у гарячу пору на полі.

– Минулого року я також працював у жнива у фермера. На вантажівці. Якщо здоров'я дозволить і попросять нинішнього року, не відмовлю, – сподівається бувалий водій.

За словами Ісадченків, вони молодими ще й наймалися буряки сапати в колгоспі.

– Поприходимо з роботи, беремо дітей і – на мотоцикл, в поле їхати, – пригадала Таїсія Миколаївна. – Три гектари сапали. За це нам платили копійку якусь, та й цукор давали. Все ж не купувати його в магазині.

На моє зауваження, що в колгоспі не вважалося великим гріхом вкрасти, наприклад, корму для худоби, жінка відповіла так:

– Та хіба ж то крали люди? Ішли з роботи і несли в мішечку трохи додому. От тепер крадуть! Мільярдами! А хто краде? Начальники великі, депутати. І нічого їм за це!

«Я й не знала, що мені як матері-героїні належить грошова винагорода»

Розповіла Таїсія Ісадченко й про те, як держава, удостоївши її звання матері-героїні, зтягнула з виплатою відповідної грошової винагороди:

Бука – біженець з Криму

– Я й не знала, що до медалі гроші мають додаватися. А якось мене перестріли односельці і зажадали, щоб я «накривала галявину», бо, мовляв, десять тисяч гривень отримала. «Яких ще десять тисяч?» – не зрозуміла я. А у відповідь: «Ти не обманюй,

таким, як ти, багатодітним матерям, дають по десять тисяч». Я попитала в людей. Виявилось: такі жінки, як я, й справді отримали гроші, вже й потратили їх. Подзвонила в райдержадміністрацію. Там підтвердили: є таке положення, щоб матерям-героїням по десять тисяч виплатити. Порадили подати документи. А через рік мені виплатили винагороду. Наймолодшій дитині уже було під тридцять. Що, питаєте, купили ми за ті гроші? Вікна в хаті на металопластикові поміняли.

«За двадцять копійок можна було купити двісті грамів «лампасе»

Як я уже зазначив, ця розмова відбулася незадовго до Різдва. Тому попросив Ісадченків пригадати, як вони відзначали це свято в дитинстві. Відповідала звязля Таїсія Миколаївна:

– На Святій вечір ми (нас у батьків було четверо) ходили до баби й діда. Несли калача, пиріжків, цукерок, все це – загорнуте в хустку. У гостях сідали вечеряти. Що їли? Великого різноманіття не було. Про дванадцять страв і мови не йшло. Але капуньяк обов'язково був. І кутя, звісно. Дід наливав дорослим наливку, яку сам же робив з терну і маслин. А після вечері дід збере нас, дітей, навколо себе, візьме в жменю гроші-дрібняки і торохтить ними, б'ючи рукою об коліно. Потім видає нам монети. Меншим – по п'ять копійок, старшим – по п'ятнадцять, по двадцять.

Як повідомила Таїсія Ісадченко, за двадцять копійок у шістдесяті роки можна було купити аж двісті грамів «лампасе» (літературною мовою – монпасе, це така карамель) або кілька шовкових стрічок у коси.

За словами Таїсії Миколаївни, носити такі стрічки серед дівчаток вважалося дуже престижним. Дуже вже набридли були малолітнім модницям кісники – стрічки з домашнього дрантя.

Віктор КРУПСЬКИЙ

Приклад, вартий наслідування

У Володимирівці всі знають сім'ю приватних підприємців Герасимовичів – Наталю Миколаївну та Віктора Миколайовича. Сімнадцять років тому вони

ног (обидві на знімку) та Тетяна Вікторівна Куля. Завдяки їхній старанній праці магазин користується популярністю серед володимирівців. Але сім'я Ге-

відкрили в селі магазин, в якому є широкий вибір товарів щоденного попиту. Тут трудяться продавцями Віктор Миколаївна Шелест, Зоя Василівна Товсто-

расимовичів відома ще й своїм благодійництвом. Зокрема, вона допомагає місцевій школі в оздоровленні школярів, в проведенні різних свят.

Про це писала «Зоря комунізму»

Штудіювали марксизм-ленінізм

У 1970-і роки у Кіровоградському рудоуправлінні при первинній організації Компартії діяла школа основ марксизму-ленінізму. І ще як діяла! Про це навіть написала «Зоря комунізму» (номер за 3 жовтня 1970 року). Ідеться про те, що слухачі школи – працівники кар'єру старанно ведуть конспекти, серйозно готуються до кожної співбесіди. Називається й проблема марксистсько-ленінської школи – нестача навчальної літератури.

Про комуністів – із жалем

З кожним днем працювати краще і краще – до цього закликала стаття «Щоб кожен відчував відповідальність» у «Зорі комунізму» за 30 січня 1971 року. Саме це, стверджувалося в публікації, взяли собі за правило майстер розкривних робіт екскаваторники Степан Профа-

тило і Петро Трибой. Підкреслювалося, що обидва ударники – комуністи. І висловлювався жаль, що «не всі ще комуністи стали у нас передовиками».

Щодоби – 550 грамів і більше

Про трудові досягнення свинарки радгоспу «Лісний» Валентини Стадник розповіла «Зоря комунізму» у номері за 4 лютого 1971 року. Зазначається, що Валентина Гнатівна, зобов'язавшись забезпечити у 1971 році 550-грамові щодобові прирости ваги свиней, у січні довела цей показник до 585 грамів.

Також повідомляється, що Катерина Кузьміна, теж свинарка «Лісного», у січні забезпечила 570 грамів приросту ваги свиней щодоби.

А в номері районки за 9 лютого надруковано замітку про Миколу Грабажева, водія з цього ж радгоспу (перевозив корми до свиноферми). Зазначалося: «в

тому, що свинарки добиваються високих приростів, велика заслуга і його».

Слово про ветеранок колгоспу

«Коли в колгоспі ім. Горького заходить мова про трудівників-ветеранів, то обов'язково називають прізвище колишнього чабана колгоспу, нині пенсіонерки Наталії Миколаївни Каретної», – так починається замітка «Доброго здоров'я», опублікована у «Зорі комунізму» за 8 березня 1971 року. Повідомляється, що Наталія Каретна прийде на колгоспні збори, присвячені Міжнародному жіночому дню, а на грудях її сятиме орден Леніна – відзнака за багатолітню сумлінну працю.

Згадуються у замітці і колишня доярка колгоспу Марія Олексіївна Терещенко, колишня свинарка Ольга Гаврилівна Таран. «Зоря комунізму» побажала їм та усім працюючим жінкам доброго здоров'я, благополуччя.

До підбиття підсумків конкурсу серед читачів залишилося менше двох місяців

Як уже помітили наші постійні читачі, на сторінках «Нашої громади» регулярно з'являються публікації в рамках конкурсу «Ми – одна сім'я». Підсумки його будуть підбиті напередодні жіночого свята Восьмого березня. На переможців чекають цінні призи. Тож варто за них позмагатися.

Сьогодні нагадуємо умови конкурсу та публікуємо чергові його матеріали.

Для участі в конкурсі треба надіслати розповідь хоча б для однієї з наступних номінацій-рубрик:

«Мій улюблений рецепт» (приготування оригінальних страв);

«Мені це допомагає» (поради, як зняти

«Мій улюблений рецепт»

Плацинда по-обознівськи

У конкурсі кулінарних рецептів, оголошеному редакцією «Нашої громади», вирішила взяти участь Любов Чеботар з Обознівки. Вона ділиться ось яким секретом приготування плачинди.

Збити «вінчиком» протягом 3 – 4 хвилин, до утворення однорідної маси, півлітра кип'яченого теплого молока, 100 – 150 мілілітрів сироватки, склянку цукру, півсклянки олії, 50 грамів маргарину, 50 грамів дріжджів (мокрих), яйце, чайну ложку солі, 2 пакки ванільного цукру. Додати в цю масу борошна в

більш, вилікувати простуду тощо перевіреноми на власному досвіді засобами);

«А ще був випадок...» (веселі пригоди, що сталися з вами, з вашими сусідами, знайомими).

такій кількості, щоб утворилася рідина консистенцією як рідка сметана. Дати цій опарі два – три рази підійти після помішувань. Далі сипати в неї борошно і місити. Має утворитися м'яке тісто. Залишити його на 10 – 15 хвилин. Потім тісто поділити на 4 – 5 шматків. З кожного зробити круглий корж. На кожен корж покласти тертого сирого гарбуза, притрусити начинку цукром. Кожний корж надіслати з чотирьох боків, всі кінці звести навхрест. Гарненько зліпивши кінці плачинди, притрусити борошном і підігнати під форму, в якій вона випікатиметься. Та перед випіканням дати їй підійти, змастити яйцем, притрусити цукром. Потім помістити в духовку, розігріту до 180 – 200 градусів. Пекти 25 – 30 хвилин.

«У мене дві форми, – зазначила Любов Чеботар. – Поки одна печеться, інша – підходить. Витягуючи плачинди з духовки, складаю їх одну на одну, накриваю рушником. Спробуйте й ви. Смачного!»

А до рецепту Любов Іванівна додала вірша, яким привітала громаду із зимовими святами та побажала: «Щоб усі були здорові, Не боліли руки, ноги, Щоб трудились на городі, Поливали помідори, Щоб родила бараболя, А разом з нею і квасоля, Щоб родили огірочки, Гарбузові сини й дочки...».

До конкурсу запрошуються всі жителі Катеринівської об'єднаної територіальної громади незалежно від їх статі та віку. Розповіді бажано підкріплювати яскравими, чіткими знімками, в тому числі й самих авторів. Кількість надісланих матеріалів не обмежується, головне, щоб вони були лаконічними, змістовними і справді цікавими.

На дев'ятьох переможців (по три в кожній номінації) чекають цінні призи, зокрема, електрочайники, чайні сервізи, продуктові набори та ін.

Листи надсилати на адресу: с. Катеринівка, вул. Гагаріна, 8., редакція газети «Наша громада».

«А ще був випадок...»

Каченята котові запам'яталися надовго

– Кажуть, що тварин не можна карати, – так Микола Лось з Володимирівки почав розповідь про kota, якого мав у 1980-х роках. – Мовляв, безрезультатно. А я знаю точно, що іноді покарання допомагає. Був у мене сіамський кіт, чистокровний. Я тоді в Новомиргороді проживав. Одного разу теща попросила, щоб я купив їй каченят. Приніс їх додому, а кіт передавив усіх, тільки двоє залишив. Я й набив капцем його за це. Після того минув рік. Я знову купив каченят для тещі. Заніс їх у хату. І кіт, почувши їхнє пицання, стрімголов кинувся до вікна. Пробивши в марлі дірку, подався од гріха подалі. І в хату не заходив, поки я не відвіз каченят тещі.

За словами Миколи Лося, той його котяра ще й був дуже запасливим.

– Якось він накрив мороженої риби, яку жінка купила, – пригадав Микола Олександрович. – Сховав рибу в тайнику, потім ми іноді бачили, як він їсть рибу. А де його схованка – не знали.

Нагодують усіх

Вчені винайшли новий спосіб, який дозволить вирощувати рослини і покращувати їх генетику швидше, прискорюючи зростання видів, стійких до хвороб і шкідників. Рослини, переміщені під спеціальне світло, поглинають синє і червоне світло, відбиваючи зелене і жовте. Покращене освітлення допомогло виростити 6 поколінь пшениці, твердої пшениці, ячменю і баранячого нуту за один рік. Ріпак дав 4 врожаї за рік.

Оскільки світове населення продовжує рости, такі технології допоможуть поліпшити продовольчу безпеку.

Щоденний прогноз за місячним календарем

12 січня – треба відкинути поспіх, краще розібратися в собі, підбити попередні підсумки духовного життя. Не варто «працювати на публіку», все має бути прихованим та щирим.

13 січня – найкритичніший із днів. Треба уникати сварок, порожніх балачок, щоб бездарно не перевитрати енергію. Краще утриматися від активної діяльності.

14 січня – варто прислухатися до мудрих порад рідних, колег по роботі. Гарний час для вступу

в шлюб, але весілля має бути тихим і спокійним – тоді міцнішою буде сім'я.

15 січня – сьогодні з вами можуть трапитися різні дива. Якщо стануться неприємні події, не вважайте їх несподіваними, вони є результатом ваших негативних дій і поведінки.

16 січня – несприятливий день для планування великих справ. Обрубайте фальшиві зв'язки, женіть геть надокучливіх людей і надокучливі думки, займіться очищенням організму.

Велика ймовірність виникнення конфліктів.

17 січня – вдалий час для початку життя по-новому. Бізнесмени можуть починати реалізацію нової політики своєї компанії чи конкретної справи.

18 січня – корисно присвятити сьогодні себе роботі – ви зможете вирішити найскладніші завдання. Якщо проблема здається вам непосильною, розділіть її на частини. Сприятливий день для відряджень і початку будівництва.

при мінімальному фізичному навантаженні?

8. Чи буває відчуття тяжкості і тиску в ділянці серця?

9. Як часто бувають холодними руки і ноги?

10. Чи з'являється відчуття оніміння, поколювання в пальцях рук і ніг?

11. Чи знайоме вам відчуття, коли ввечері ніють і болять ноги або в них з'являється відчуття тяжкості, якщо довелося багато ходити або стояти?

12. Чи бувають судоми кінцівок?

Підведемо підсумки. Якщо ви хоча б на 2-3 запитання відповіли «так», значить у вас із судиною не все гаразд.

Якщо відповіли «так» на більшість запитань, стан дуже серйозний, і треба негайно звернутися до лікаря.

Дієта при варикозі

Відновлює еластичність судин, зменшує ламкість і проникність капілярів вітамін Р (рутин), який міститься в ягодах і зеленому чаї. Корисні висівки, зернові, яєчний жовток, яловича печінка, пивні дріжджі, риба, морепродукти, баранячі нирки. З ними в організм надходять багато корисних мінералів.

Серед них особливо важлива мідь, оскільки вона бере участь у синтезі еластину – білка, який входить до складу сполучної тканини і забезпечує еластичність судин.

Виключити з раціону варто консервовані продукти, копченості, холодець, міцні бульйони, тушонку, рибні консерви, маринади, солоні овочі і солону рибу, мариновані продукти. Обмежте

живання гострих страв і приправ, чаю, кави, солі, кондитерських виробів. Виключіть алкоголь, особливо пиво. Відмовтеся від здоби і білого хліба, замінивши його чорним або зерновим.

Їжте більше ягід. Благотворно на судинну стінку діють горобина, калина, вишня, чорна смородина, черешня, агрус і суниця. Велика кількість аспіриновмісної речовини, яка розріджує кров (і тим попереджає утворення тромбів), міститься в малині, причому не тільки в ягодах, а й у листі і гілочках. У раціон бажано включити у великих кількостях обліпиху, інжир, чорницю і журавлину. Варикоз часто супроводжується гемороєм, тому слід їсти продукти, які сприяють поліпшенню травлення: висівки, курагу, чорнослив, хліб грубого помелу.

Ваше здоров'я

Чи здорові ваші судини?

Здорові судини, які забезпечують нормальний кровообіг, – гарантія довголіття людини. Перевірити, чи в порядку ваші судини, допоможе цей тест.

1. Чи часто у вас бувають головні болі і запаморочення?

2. Чи швидко ви втомлюєтеся, чи часто відчуваєте загальну слабкість, нездужання без видимих причин?

3. Чи реагуєте погіршенням самопочуття на зміни погоди?

4. Чи буває дзвін у вухах?

5. Чи знайоме відчуття, коли перед очима стрибають «мушки» і в очах темніє і рябить?

6. Чи бувають напади серцебиття?

7. Чи виникає задишка навіть

Тотчето вдома

Капуста по-баварськи

Сосиски або сардельки – 2-4 шт., 1 пучок петрушки, 2 ст. л. томатної пасты, 240 г консервованих помідорів, 0,5 кг капусти, 3 зубчики часнику, 1 цибулина, 1/4 ч. л. насіння кмину, сіль, перець, олія.

Дрібно наштатовану капусту відварити в злегка підсоленій воді 6-8 хв. Інші інгредієнти нарізати: цибулю – півкільцями, часник – часточками, сосиски – невеликими кружальцями, консервовані помідори – тоненькими часточками (сік не виливати!). Обсмажити цибулю з часником на олії на середньому вогні до м'якості цибулі. Сосиски теж злегка обсмажити. Зелень дрібно нарізати. У казанок викласти капусту, сосиски, цибулю, часник, посолити, поперчити, додати кмину, нарізану зелень і приправити помідорами (разом із соком) і томатною пастою. Ретельно перемішати, накрити кришкою і тушкувати на повільному вогні 15-20 хв.

Деруни з фаршем

250 г фаршу (свинина і яловичина), 8 великих картоплин, 2 яйця, 3 ст. л. борошна, 1 цибулина, сіль, мелений чорний перець, олія, сметана.

Картоплю очистити і натерти на дрібній тертці. Цибулю нарізати дрібними кубиками. З'єднати фарш з цибулею, додати сіль і перець за смаком, влити трохи води і добре перемішати. Столовою ложкою викласти на розігріту з олією сковороду картопляну масу з розрахунку 1 ст. л. – 1 дерун. Так само на картоплю викласти фарш і знову картоплю. Обсмажити з обох боків на середньому вогні до золотавого кольору. Готові деруни викласти на тарілку, прикрасити зеленню і подавати тепленькими, зі сметаною. Начинка дерунів може бути різною: гриби, куряче філе або гарбуз.

Королівська ватрушка

Тісто: 150 г холодного масла або маргарину, 2 скл. борошна, сода і сіль – на кінчику ножа, 1 ст. л. цукру. Начинка: 0,5 кг кисломолочного сиру, 3 яйця, ванілін, 1 скл. цукру, родзинки за бажанням.

Масло натерти на тертці, перетерти його з сухими інгредієнтами для тіста (з'єднати їх перед цим) – вийде крихта. У сир додати цукор, яйця, ванільний цукор, родзинки і перемішати. На дно форми викласти половину тіста (можна трохи більше). Зверху – сир. Далі – тісто, що залишилося. Випікати в духовці 35-40 хв. при 200°C. Готову ватрушку викласти на блюдо і притрусити цукровою пудрою.